

Undersøgelse af kommunale hjemmesiders
information om tilbud til børn og unge i familier
med alkoholproblemer

December 2017

Indhold

Baggrund for undersøgelsen	3
Undersøgelsens resultater	4
Metode	4
Fejlfund.....	4
Undersøgelsens resultater	5
Alkoholbehandling.....	5
Børne- og ungetilbud.....	5
Kontaktoplysninger.....	5
Forståelighed	5
Skema over kommuneoplysninger	6
Konklusioner	8
Kommunerne er for dårlige til at informere.....	8
Kommunale hjemmesiders information er mangelfuld	8
Manglende information fra kommunerne forhindrer børn og unge i at få hjælp	8

Alkohol & Samfund
Drejervej 15, 5 sal
2400 København NV
Telefon: +45 3529 3090
www.alkohologsamfund.dk

Baggrund for undersøgelsen

I forbindelse med kommunalreformen i 2007 fik kommunerne ansvaret for alkoholbehandling og forebyggelsesområdet. Derfor bør kommunerne også gøre en særlig indsats for at fortælle om de indsatser, der kan hjælpe børn og unge, som er opvokset i familier med alkoholproblemer.

I 2016 blev der givet 264 mio. kr. fra satspuljemidlerne¹ til at sikre flere behandlingstilbud til børn og unge, som er vokset op i familier med alkoholproblemer. Disse tilbud er gratis at bruge for børn og unge under 25 år og skal være med til at hjælpe så mange børn som muligt til at få en bedre opvækst.

Børn og unge søger efter tilbud i søgemaskiner som Google og Bing, og kommunernes tilbud bliver kun synlige i søgemaskinerne, hvis de er beskrevet på kommunernes hjemmesider. I den kontekst er det af stor betydning for synligheden i søgemaskinerne, at kommunerne beskriver deres tilbud korrekt og informativt.

Alkohol & Samfund har derfor undersøgt, om kommunerne er gode nok til at informere om, og henvise til, terapi- og rådgivningstilbud til børn og unge i familier med alkoholproblemer.

Allan Jonas
Projektleder Alkohol & Samfund
København, december 2017

¹ Socialstyrelsen: <https://socialstyrelsen.dk/nyheder/2015/pulje-behandlingstilbud-til-born-og-unge-fra-familier-med-stof-eller-alkoholproblemer> (hentet: 06.12.2017)

Undersøgelsens resultater

- 88 kommunale hjemmesider har oplysninger om alkoholbehandling, som de unge kan finde.
- 43 kommunale hjemmesider oplyser, at de har tilbud til børn og unge i familier med alkoholproblemer.
- 33 kommuner opgiver et telefonnummer, hvor børn og unge i familier med alkoholproblemer kan ringe.
- 14 kommuner angiver en e-mail adresse, som børn og unge i familier med alkoholproblemer kan skrive til.
- 13 kommuner oplyser en adresse, hvor børn og unge i familier med alkoholproblemer kan møde op.
- I 29 kommuner, der *ikke* oplyser om tilbud til børn og unge i familier med alkoholproblemer, er der et eller flere terapitilbud til børn og unge i familier med alkoholproblemer.
- I 14 af de 29 kommuner der *ikke* oplyser om tilbud til børn og unge i familier med alkoholproblemer, er der et eller flere af de nye terapitilbud finansieret af puljen 'Behandlingstilbud til børn og unge fra familier med stof- eller alkoholproblemer'.

Metode

I undersøgelsen har to piger på 15 og 16 år gennemgået kommunernes hjemmesider for, om de på egen hånd kunne finde kommunens alkoholtilbud, og om der var et tilbud til børn opvokset i hjem med alkoholproblemer.

Derudover har vi bedt dem om at angive, om de kunne finde en måde at kontakte tilbuddet på, enten via telefon, e-mail eller en adresse på stedet.

For at finde ud af, om målgruppen forstår, hvad der bliver skrevet på siderne om behandlingstilbud til børn og unge, har vi bedt de unge om at vurdere forståeligheden af det, de læser. Ud fra den beskrevne skala har pigerne inddelt de forskellige kommuners hjemmesider i forhold til hvor let det var for dem at forstå teksterne på hjemmesiden.

På en skala fra 1 til 5 beskriv hvor svært det var at forstå de oplysninger, du fandt frem til.

- 0 = Jeg fandt ingen oplysninger på hjemmesiden
- 1 = Forstår slet ikke informationerne
- 2 = Forstår enkelte dele af informationerne
- 3 = Forstår cirka halvdelen af informationerne
- 4 = Forstår de fleste af informationerne
- 5 = Forstår alle informationer fuldstændig

Vi er klar over, at kommunen kan have et tilbud som ikke bliver fundet i undersøgelsen. Undersøgelsen beskriver udelukkende hvor let/svært det er for de unge at finde hjælp i kommunen og det må betegnes som utroligt svært, hvis de ikke kan finde frem til at der er et tilbud til dem.

Fejlfund

Igennem undersøgelsen har de unge informeret om, hvilke tilbud de støder på i kommunerne, når de skal finde et ungetilbud. En fejl, der gik igen i flere kommuner er at de unge finder frem til hope.dk/ung som et tilbud til unge i kommunen. [Hope.dk/ung](http://hope.dk/ung) er ikke et behandlingstilbud og det er derfor beklageligt, at flere kommuners kommunikation giver de unge forståelse af, at det er et behandlingstilbud.

Undersøgelsens resultater uddybende

Alkoholbehandling

De unge er blevet bedt om at finde kommunens alkoholbehandlingstilbud på hjemmesiden. I 88 kommuner er det lykkedes dem at finde frem til tilbuddet. Det betyder ikke, at det ikke findes i de resterende kommuner. Tværtimod er det et lovkrav, at kommunen skal tilbyde behandling til borgere med alkoholproblemer. Men de unge kan ikke finde det, og det kan være problematisk, når de søger efter hjælp på internettet.

Børne- og ungetilbud

De unge er blevet bedt om at se, om der findes et tilbud i kommunen til dem, hvis deres forældre drikker for meget. Der findes i øjeblikket 60 steder med ungebekendelse i Danmark, ifølge Alkohol & Samfund² og Rambøll³. De er bredt fordelt ud over landet, men med flere tilbud i de største kommuner og længere imellem tilbuddene i ydre kommuner. I 43 kommuner har de unge fundet et tilbud rettet mod dem.

Kontaktoplysninger

Af de 43 kommune hjemmesider, hvor vi har fundet et tilbud, er det kun på 33 af dem, at de unge kan finde en kontaktmulighed til tilbuddet. Oftest er det et telefonnummer, de kan finde, og på 14 af siderne kan de unge finde en e-mail adresse de kan skrive til.

For unge, der vokser op i familier med alkoholproblemer, kan det være svært at tage kontakt til en kommune, blandt andet fordi de kan være bange for, hvilken konsekvens det får for deres forældre. Derfor er det vigtigt, at der på kommunens hjemmeside er flere kontaktmuligheder, så den unge kan vælge den form, som han eller hun finder mindst grænseoverskridende.

Forståelighed

De unge er blevet bedt om at vurdere, hvor forståelige informationerne om ungetilbuddene er for dem. Generelt forstår de unge, hvad kommunerne skriver til dem. Ingen af siderne scorer under 3, og de fleste scorer 4 eller 5.

Forståelighed	Antal kommuner
1 = forstår slet ikke informationerne	0
2 = forstår enkelte dele af informationerne	0
3 = forstår cirka halvdelen af informationerne	4
4 = forstår de fleste af informationerne	18
5 = forstår alle informationer fuldstændig	18

Pigerne, som har undersøgt siderne er 15 og 16 år. Forståeligheden for et mindre barn kan være mindre.

² www.hope.dk/ung (hentet d. 6.12.2017)

³ Behandlingstilbud til børn og unge fra familier med stof- eller alkoholmisbrug Kortlægning, Rambøll for Socialstyrelsen, september 2016

Skema over kommuneoplysninger

	ALKOHOL-BEHANDLING	BØRNE- OG UNGETILBUD	KONTAKTOPLYSNINGER TIL BØRNE OG UNGETILBUD			SAMLET	FORSTÅELIGHED
			Telefon nummer	E-mail	Adresse		
JA = grøn NEJ = rød	Er det muligt for de unge at finde et alkoholbehandlings-tilbud i kommunen	Kan en ung finde et børne- og ungetilbud i kommunen					Forstår de unge informationerne? 1 = forstår slet ikke 5 = forstår alt perfekt
Albertslund	•	•	•	•	•	3	4
Allerød	•	•	•	•	•	1	0
Assens	•	•	•	•	•	2	5
Ballerup	•	•	•	•	•	1	0
Billund	•	•	•	•	•	2	4
Bornholm	•	•	•	•	•	4	5
Brøndby	•	•	•	•	•	5	4
Brønderslev	•	•	•	•	•	1	0
Dragør	•	•	•	•	•	1	0
Egedal	•	•	•	•	•	2	4
Esbjerg	•	•	•	•	•	1	0
Fanø	•	•	•	•	•	1	0
Favrskov	•	•	•	•	•	5	5
Faxe	•	•	•	•	•	1	0
Fredensborg	•	•	•	•	•	1	0
Fredericia	•	•	•	•	•	0	0
Frederiksberg	•	•	•	•	•	2	5
Frederikshavn	•	•	•	•	•	0	0
Frederikssund	•	•	•	•	•	1	0
Furesø	•	•	•	•	•	3	5
Faaborg-Midtfyn	•	•	•	•	•	1	0
Gentofte	•	•	•	•	•	2	3
Gladsaxe	•	•	•	•	•	4	4
Glostrup	•	•	•	•	•	5	4
Greve	•	•	•	•	•	1	0
Gribskov	•	•	•	•	•	2	0
Guldborgsund	•	•	•	•	•	1	0
Haderslev	•	•	•	•	•	1	0
Halsnæs	•	•	•	•	•	1	0
Hedensted	•	•	•	•	•	1	0
Helsingør	•	•	•	•	•	1	0
Herlev	•	•	•	•	•	1	0
Herning	•	•	•	•	•	3	4
Hillerød	•	•	•	•	•	2	4
Hjørring	•	•	•	•	•	1	0
Holbæk	•	•	•	•	•	1	0
Holstebro	•	•	•	•	•	0	0
Horsens	•	•	•	•	•	2	Siden virker ikke
Hvidovre	•	•	•	•	•	2	3
Høje-Taastrup	•	•	•	•	•	1	0
Hørsholm	•	•	•	•	•	3	4

JA = grøn NEJ = rød	Er det muligt for de unge at finde et alkoholbehandlings-tilbud i kommunen	Kan en ung finde et børne- og ungetilbud i kommunen	Telefon nummer	E-mail	Adresse		Forstår de unge informationerne? 1 = forstår slet ikke 5 = forstår alt perfekt
Ikast-Brande	•	•	•	•	•	4	4
Ishøj	•	•	•	•	•	3	4
Jammerbugt	•	•	•	•	•	1	0
Kalundborg	•	•	•	•	•	1	0
Kerteminde	•	•	•	•	•	3	4
Kolding	•	•	•	•	•	1	0
København	•	•	•	•	•	4	4
Køge	•	•	•	•	•	3	3
Langeland	•	•	•	•	•	5	5
Lejre	•	•	•	•	•	5	5
Lemvig	•	•	•	•	•	0	0
Lolland	•	•	•	•	•	0	0
Lyngby-Taarbæk	•	•	•	•	•	1	0
Læsø	•	•	•	•	•	2	4
Mariagerfjord	•	•	•	•	•	0	0
Middelfart	•	•	•	•	•	4	5
Morsø	•	•	•	•	•	3	5
Norddjurs	•	•	•	•	•	1	0
Nordfyn	•	•	•	•	•	1	0
Nyborg	•	•	•	•	•	4	5
Næstved	•	•	•	•	•	1	0
Odder	•	•	•	•	•	4	3
Odense	•	•	•	•	•	1	0
Odsherred	•	•	•	•	•	5	5
Randers	•	•	•	•	•	1	0
Rebild	•	•	•	•	•	1	0
Ringkøbing-Skjern	•	•	•	•	•	0	0
Ringsted	•	•	•	•	•	1	0
Roskilde	•	•	•	•	•	4	4
Rudersdal	•	•	•	•	•	1	0
Rødovre	•	•	•	•	•	5	5
Samsø	•	•	•	•	•	4	5
Silkeborg	•	•	•	•	•	1	0
Skanderborg	•	•	•	•	•	1	0
Skive	•	•	•	•	•	3	5
Slagelse	•	•	•	•	•	3	5
Solrød	•	•	•	•	•	3	4
Sorø	•	•	•	•	•	1	0
Stevns	•	•	•	•	•	0	0
Struer	•	•	•	•	•	5	5
Svendborg	•	•	•	•	•	1	0
Syddjurs	•	•	•	•	•	0	0
Sønderborg	•	•	•	•	•	1	0
Thisted	•	•	•	•	•	1	0
Tønder	•	•	•	•	•	3	4
Tårnby	•	•	•	•	•	1	0
Vallensbæk	•	•	•	•	•	1	0

JA = grøn NEJ = rød	Er det muligt for de unge at finde et alkoholbehandlings-tilbud i kommunen	Kan en ung finde et børne- og ungetilbud i kommunen	Telefon nummer	E-mail	Adresse		Forstår de unge informationerne? 1 = forstår slet ikke 5 = forstår alt perfekt
Varde	•	•	•	•	•	1	0
Vejen	•	•	•	•	•	1	0
Vejle	•	•	•	•	•	3	5
Vesthimmerland	•	•	•	•	•	1	0
Viborg	•	•	•	•	•	0	0
Vordingborg	•	•	•	•	•	4	5
Ærø	•	•	•	•	•	3	4
Aabenraa	•	•	•	•	•	1	0
Aalborg	•	•	•	•	•	4	4
Århus	•	•	•	•	•	1	0
Samlet	88	43	33	14	13		

Konklusioner

Kommunerne er for dårlige til at informere

Kommunerne er for dårlige til at informere børn og unge i familier med alkoholproblemer om, hvor de kan få hjælp. Alle kommuner har et behandlingstilbud til borgere med alkoholproblemer og tilbyder gratis, professionel, skræddersyet behandling til dem, der drikker for meget. Langt hovedparten af de kommunale alkoholbehandlinger informerer om deres tilbud til de voksne pårørende. Men undersøgelsen viser, at unge pårørende i familier med alkoholproblemer har svært ved at finde informationer på kommunernes hjemmesider om, hvor de kan få hjælp. Det er kun lykkedes at finde informationer om tilbud til børn og unge i alkoholfamilier på 43 ud af de 98 kommunale hjemmesider.

Kommunale hjemmesiders information er mangelfuld

Kommunernes hjemmesider er dårligt opdateret med informationer om, hvor børn og unge i alkoholfamilier kan få hjælp. På de 43 kommunale hjemmesider, der informerer om tilbud til børn og unge i alkoholfamilier, opgiver kun 33 et telefonnummer, 14 opgiver e-mail adresse, og kun 13 kommuner oplyser en adresse, hvor de unge kan møde op. Det er især vigtigt, at børn og unge i alkoholfamilier har mulighed for at kunne kontakte kommunen anonymt via e-mail og telefon, fordi de frygter, at deres kontakt kan have konsekvenser for familien. I 29 kommuner, der rent faktisk har terapitilbud til børn og unge i alkoholfamilier, har det ikke været muligt at finde informationer om disse tilbud på kommunernes hjemmesider.

Manglende information fra kommunerne forhindrer børn og unge i at få hjælp

Manglende information fra kommunerne kan forhindre, at børn i familier med alkoholproblemer får den hjælp, de har brug for. Børne- og Socialministeriet uddelte i 2016 264 millioner kroner til opstart af nye terapitilbud til børn og unge under 25 år i familier med stof- og alkoholproblemer. Der er efterfølgende startet flere end 20 nye tilbud op, og en rundspørge viser, at der er ledig kapacitet i de nye tilbud. Der er dog ikke sat tilstrækkelige midler af til at markedsføre dem, og ingen kampagner eller landsdækkende initiativer er søsat indtil videre. Her spiller den manglende kommunale information om tilbud til børn og unge i alkoholfamilier en vigtig rolle, for når de ikke informerer på deres hjemmesider, er det heller ikke muligt for børn og unge at finde informationer via Google og Bing. Søger man med de mest brugte søgeord: "far drikker" og "mor drikker", så kommer ingen kommunale tilbud frem på side 1, 2 eller 3.